

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΑ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1933

ΑΡΙΘ. 26

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ὁ προχθεσινὸς ἐπὶ τοῦ βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ περὶ αὐτὸν συναγεμὸς τῶν χιλιάδων τοῦ λαοῦ τῶν συγχρόνων χριστιανικῶν Ἀθηνῶν ὑπέμνησεν εἰς τὸν σημερινὸν Ἑλληνισμὸν γεγονὸς μεγίστης καὶ δι' αὐτὸν καὶ διὰ τὸν Χριστιανισμὸν σημασίας: τὴν πρώτην δὴλα δὴ συνάντησιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλοσοφίας, ἣτις συνετελέσθη ἐν τῇ κυρίᾳ ἔδρᾳ τῆς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπισημοτέρου βήματος τοῦ «δαιμονίου πτολιέθρου». Ἐν τῇ συναντήσει ταύτῃ εὐρέθησαν ἀντιμέτωποι πρὸς ἀλλήλους αἱ περιεργότεραι τῶν ἀντιθέσεων τῆς ἱστορίας ὡς ἐπακόλουθα τυχαίου κατὰ τὸ φαινόμενον συμβάντος, ὁποῖα ὑπῆρξεν ἢ εἰς Ἀθήνας ἔλευσις τοῦ Παύλου, καθ' ὅσον ὁ ἀπόστολος φέρεται ὡδηγηθεὶς εἰς τὴν ἑλληνικὴν πρωτεύουσαν ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν οὐχὶ κατὰ προδιαγεγραμμένον περιοδείας σχέδιον, ἀλλὰ συνεπεῖα τῆς κατ' αὐτοῦ ἐν Βερούια ὀχλαγωγίας.

Ὁ Παῦλος ἐν Ἀθήναις!—ἰδοὺ ἡ κυριωτάτη καὶ θεμελιώδης ἀντίθεσις. Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ «καινὴ» ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς σκέψεως καὶ τῆς θρησκείας «διδαχὴ», ἀκτινοβολοῦσα πρὸς τὴν ὑψηλοτέραν ἐθνικὴν διανόησιν ἐν αὐτῇ τῇ κοιτίδι τῆς πολυθεΐας καὶ τῆς φιλοσοφίας! Ὁ φανατικώτερος φαρισαῖος, ἀναγεγεννημένος εἰς τὸν φλογερότερον τῶν ὑπερμάχων τῆς ἀπὸ τῆς Παλαιστίνης ἐκπηδησάσης νέας θρησκείας, ἀντιμετωπίζων τὴν περιφημον κατακτήτριαν τῶν πνευμάτων τοῦ ἀρχαίου κόσμου ἑλληνικὴν διανόησιν ἐν τῷ ἐκπάγλῳ περιβάλλοντι τῶν καλλιτεχνικῶν τεχνουργημάτων τῆς ἑλληνικῆς μεγαλοφυΐας καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ πανθέου ἐπὶ αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ βήματος, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου οἱ ἀριστεῖς τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος συνεζήτητον τὰ ὑψηλότερα τῶν θεμάτων!

Ὁμολογουμένως, τὸ εἰς Ἀθήνας ταξίδιον τοῦ ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν ἀποτελεῖ ἐν ἑκ τῶν μᾶλλον ἐνδιαφερόντων ἐπεισοδίων τῶν «Πράξεων». Ὁ ἀπόστολος, τὸ πρῶτον πατήσας τὸν πόδα ἐν τῇ περιπτύτῃ πόλει, περὶ ἧς τόσον πολλὰ πάντως εἶχε διδαχθῆ κατὰ τὰς σπουδὰς του τὰς ἐν Ταρσοῦ, τῇ κατὰ τὸν Στράβωνα ἐφαμίλλῳ πρὸς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἀλεξάνδρεια μητροπόλει τῆς Κιλικίας, ἔμεινε βεβαίως κατάπληκτος ἐκ τῶν πλειστον καὶ μεγαλοπρεπῶν καλλιτεχνικῶν μνημείων, δι' ὧν ἐγεραίρετο τὸ ἑλληνικὸν πολυθεον, ἐξάρχοντος τοῦ περιφανεστάτου συγκροτήματος τῶν μνημείων τῆς Ἀκροπόλεως. Ἐνώπιον τοῦ ἀποστόλου ἐξεδιπλοῦτο ὁλόκληρος ἡ πολυθεΐα τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας, διὸ καὶ «παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ θεωροῦντος κατειδωλον οὖσαν τὴν πόλιν». Οὐδὲ μίᾳ ἐν τῷ κόσμῳ πόλις παρουσίαζε πανόραμα ἐφάμιλλον τῷ τῶν Ἀθηνῶν. Θὰ ἤύνατο νὰ ὀνομασθῆ ἴσως μόνῃ ἡ Ρώμη μὲ τὸν Παλατῖνον λόφον τῆς, τὸ Forum αὐτῆς καὶ τὸ Καπιτώλιον, ἀλλὰ παρεκτεῖς τῆς ἀπαραιμύλλου χάριτος καὶ γοητείας τῶν ἑλληνικῶν ἀριστουργημάτων, τῶν ὁποίων ἐστερεῖτο ἡ βιναυσοτέρα ρωμαϊκὴ τέχνη, ἀπὸ ἐπόψεως πνευματικῆς τί ἦτο ἡ Ρώμη ἐν παραβολῇ πρὸς τὰς Ἀθήνας ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἰδεῶν, τί ἦτο τὸ ρωμαϊκὸν πνεῦμα παραβαλλόμενον πρὸς τὸ πνεῦμα τὸ ἑλληνικόν;

Διότι ὅταν ἤρχισεν ὁ Παῦλος τὸ κήρυγμα τῆς καινῆς διδαχῆς του καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἀθηνῶν, ταχέως ἀντελήφθη ὅτι μέγα μέρος τῶν ἀκροατῶν του ἀπετέλουν καὶ οἱ φιλόσοφοι, περὶ ὧν τόσα εἶχε μάθει κατὰ τὰς μαθητικὰς του σπουδὰς. Ἦκουον αὐτὸν καὶ ἐπικούριοι καὶ στωϊκοί, πρώτην δὲ καὶ μόνην φορὰν ἐν ὅλῃ τῇ Καινῇ Διαθήκῃ γίνεται ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ χρῆσις τῆς λέξεως «φιλόσοφος».

Εἰς ἔβραϊος, «σπερμολόγος» διὰ τοὺς ἐμ-

βριθείτε ἀθηναίους, καταγγελέυς δαιμονίων ξένων δια τὸν πιστὸν εἰς τὴν θρησκευτικὴν καὶ τὴν φιλοσοφικὴν του παράδοσιν ἑλληνικὸν λαόν, ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου!

Ἡ συνισταμένη οὖν τῆς πασιγνώστου ἑλληνικῆς καινοῦργου περιεργείας συνεκεντρώθη κατ' ἐκείνας τὰς στιγμὰς εἰς τὸ σίγμα τοῦ ἀπροσδοκῆτου ρήτορος, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο εἰσφέρων «ξενίζοντά τινα» εἰς τὰς ἀθηναϊκὰς ἀκούσας. Δὲν ἦτο ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν ὠμίλει πρὸς πλῆθη ὁ ἀπ. Παῦλος· οὐδέποτε ὁμοίως ὠμίλησε πρὸ τόσοσιν ἐπισήμου καὶ φιλομαθοῦς ὁμηγύρεως. Τὸ πρωτότυπον δὲ ἐκεῖνο βῆμα τὸν μετέβαλεν εἰς Ἰλλάτωνα τῆς εὐαγγελικῆς φιλοσοφίας καὶ εἰς Δημοσθένη τοῦ θεοῦ λόγου. Καὶ ἀπὸ τοῦ βράχου ἐκείνου τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ βήματος τοῦ ἀνωτάτου ἑλληνικοῦ κριτηρίου, ἡ ἑλληνικὴ θρησκεία καὶ φιλοσοφία ἐπέπρωτο νὰ κριθῶσιν ὀριστικῶς ὑπὸ μιᾶς ἀγνώστου τέως, ἀλλὰ βαθείας φιλοσοφίας, τῆς ὁποίας τὰ φθέγματα ἦσαν ἀπλᾶ μὲν εἰς τὸ νοῆσαι, ἀπετέλουν ὁμοίως λόγον «ζῶντα καὶ ἐνεργῆ καὶ τομώτερον ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν διστομόν» καὶ «δικνοῦντο ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος».

Ἀπὸ τοῦ λόφου τοῦ Ἀρείου Πάγου ὁ ἀπ. Παῦλος ὠμίλησε περὶ τῶν μᾶλλον ἀμφοιβητούμενων τότε σπουδαίων καὶ ζωτικῶν ζητημάτων τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος ἐν γένει, κατὰ τὴν συνάντησιν δὲ ταύτην τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας ἐν αὐτῷ τῷ κέντρῳ τοῦ ἔθνισμοῦ ἡ δέσποινα τῶν φιλοσοφουσῶν διανοιῶν ἠσθάνθη τὴν ἀνωτέραν δύναμιν τοῦ κηρύγματος τοῦ ἀγνώστου ἐπήλυδος. Δὲν ἐκλίνε πρὸ αὐτοῦ τὴν σημαίαν τῆς ἀμέσως. Ἐδέησε νὰ παρέλθουν πέντε ὅλοι αἰῶνες. Κατὰ τὸ διάστημα ὁμοίως ἐκεῖνο, ὁ σκώληξ τῆς «καινῆς διδαχῆς» ἠδυνήθη νὰ φάγη τὸν ὑπερήφανον κόντον τῆς σημαίας μέχρι τοσούτου, ὥστε αὕτη νὰ πέσῃ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Σταυροῦ.

Ἐκτοτε ἐπῆλθε ριζικὴ μεταβολὴ ἐν ταῖς Ἀθήναις τῶν θεῶν καὶ τῶν φιλοσόφων. Τοῦς βώμοις τῶν πρώτων ἀντικατέστησε τὸ θυσιαστήριον τοῦ «Ἀγνώστου Θεοῦ» καὶ τὰς ἰδεολογίας τῶν δευτέρων ἡ μοναδικὴ χριστιανικὴ ἰδεολογία. Ὁ λόγος ἐκεῖνος τοῦ Παύλου δὲν ἐγλύφη ἐπὶ μαρμάρου· οὐδεὶς ὁμοίως οὐδενὸς

λόγος ἔτυχε μνημείου γνησιοῦτος καὶ διαρυστέρων, ὅσον ὁ τοῦ ἀποστόλου Παύλου διαπρυσίως διαβωμένος εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας ἀπὸ τῶν σελλίων τῶν «Πράξεων» καὶ ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ κλισίου τοῦ Ἀρείου Πάγου τῶν Ἀθηνῶν.

ΟΥΑΤΕΪΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗΣ [5]

Τὸ Σύμβολον τῆς Ἐκκλησίας. — Ἡ περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διδασκαλία. Τὸ ζήτημα τῆς προσθήκης καὶ ἐκ τοῦ Γίου. Ἡ ἐννοια τῆς φράσεως «δι' Ἱίου». Τὰ σημεῖα ἐφ' ὧν ἐπῆλθε συμφωνία. — Ἡ ἐννοια τῶν ἐθνῶν καὶ νομίμων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Τὰ ἔθιμα ἑκάστης ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἀπέναντι τούτων στάσις τῶν μελῶν τῆς.

3) «Τὸ Σύμβολον τῆς Ἐκκλησίας». — Δεδομένου ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μόνον Οἰκουμ. Σύμβολον δέχεται τὸ τῆς Νικαίας — Κων)πόλεως, ὡς τοῦτο ἐξετέθη ὑπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, ἄνευ τῆς προσθήκης τοῦ *Milioque*, οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῆς μετὰ χαρᾶς ἀπεδέχθησαν τὸν ῥ. ἐκ τῶν προταθέντων Ὁρων, ἐν ᾧ τοῦτο ἀναγνωρίζεται ὡς τὸ Σύμβολον τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Οὐδὲ συνήτησαν δύσκολίαν τινὰ, ὅπως ἀποδεχθῶσι τὸν Ὁρὸν τῆς Δ' ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου ὡς ἀνάπτυξιν τῆς ἐν τῷ Συμβόλιῳ διδασκαλίας περὶ τοῦ προσώπου τοῦ ἱ. Χριστοῦ καὶ περὶ τῆς σχέσεως τῶν δύο φύσεων ἐν αὐτῷ. Δὲν παρέλειψαν ὁμοίως νὰ προσθέσωσιν ὅτι καὶ τοῦ ἐξαιρετικῶν σεβασμῶν τρέφουσι πρὸς τὸ Σύμβολον διὰ τὴν ἀρχαιότητα αὐτοῦ, οὐδόπως θέτουσι τὸ δογματικὸν αὐτοῦ κῆρος ἀνωτέρω τῶν ἄλλων ἀπεφάσεων τῶν Οἰκουμ. Συνόδων, ὅπως δὲν δέχονται καὶ διαφορὰν κῆρους μεταξὺ τοῦ Ὁροῦ τῆς Δ' Οἰκουμ. Συνόδου καὶ τῶν δογματικῶν Ὁρων τῶν ἄλλων Οἰκουμ. Συνόδων. Ἀλλ' ἀντίρρησην αὐτῶν προῦκάλεσε τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Σ' τῶν Ὁρων, καθ' ὃ, ἀφ' ἧ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος ἀπήγγευσεν τὴν σύνταξιν ἐτέρας «πίστεως» τ. ἔ. Ὁρου, εἶνε παράνομον, ὅπως Ἐκκλησία τις ζητῆ καὶ ἄλλην ὁμολογίαν πίστεως ὡς ἔργον ἀπαραίτητον διὰ τὴν μυστηριακὴν κοινωνίαν *Inter ommunioni*. Ἄλλως εἰπεὶν ἡ ἀπόδοχὴ τοῦ Συμβόλου τῆς Νικαίας — Κων)πόλεως καὶ τοῦ Ὁροῦ τῆς Δ' ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου ἀρκοῦσιν εἰς ἀπόκτησιν τοῦ δικαίωματος, ὅπως μέλος αὐτῆς κοινωνῆ π. χ. ἐκ τῆς ἀγ. Τραπεζῆς τῆς Ὁρθοδ. Ἐκκλησίας. Ἡ διατύπωσις αὕτη ὀφείλεται εἰς προφανῆ παρεξήγησιν τοῦ σκοποῦ τῆς ἀπαγορεύσεως. Ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος διὰ τῶν λέξεων ἐκείνων ἐκήρυξε παράνομον τὴν σύνταξιν καὶ προσβολὴν ἄλλου Ὁροῦ — διότι τοῦτο σημαίνει ἡ λέξις «πίστις» — διαλαμβάνοντος περὶ τῶν ἀληθειῶν, περὶ ὧν διέλαβεν ὁ ὅπ' αὐτῆς συναχθεὶς Ὁρος, ἀπήγγευσεν τ. ἔ. τὴν τάσιν ὅπως ὑποκατασταθῆ ὁ ὅπ' αὐτῆς ἐκδοθεὶς Ὁρος δι' ἄλλου συντασσμένου εἶτε ὑπὸ ἀτόμου

εἶπε ὑπὸ Συνόδου. Ὅτι ὁμοῦς ἡ Σύνοδος δὲν προὔτι-
θετο τὴν ἀπαγορεύσιν τὴν σύνταξιν ὑπὸ ἄλλων Οἴκουμ.
Συνόδων Ὅρων πρᾶγμα τευρημένον περὶ ἄλλων ἀλη-
θειῶν τῆς πίστεως μαρτυρεῖ ἢ ἐνέργεια τῶν μετὰ
ταῦτα Οἴκουμ. Συνόδων αἰτινες ὡσαύτως ἐξέδωκαν
Ὅρους ἀσχολουμένους περὶ ἄλλων ἀντικειμένων τῆς
πίστεως, ὡς ἡ Σ' ἐναντίον τῶν Μονοθελητῶν καὶ ἡ
Ζ' ἐναντίον τῶν Εἰκονομάχων. Συνεφώνησαν ὁμοῦς οἱ
ὀρθόδοξοι ἀνευ ἀντιρρήσεως μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν
ἐν τῷ δευτέρῳ μέρει τοῦ Σ' Ὅρου, ἐν ᾧ λέγεται ὅτι
αἱ Ἐκκλησίαι, αἰτινες παρέλαβον καὶ ποιοῦνται χρῆ-
σιν καὶ ἄλλων Συμβόλων, εἴτε ἐν τῷ Βαπτίσματι εἴτε
ἐν τῇ θεῷ λατρείᾳ εἴτε καὶ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, δύναται
να ἐξακολουθήσωσι πράττουσαι τοῦτο, ὑπὸ τὸν ὁ-
ρον ὁμοῦς ὅπως τὸ περιεχόμενον αὐτῶν εἶνε σύμφω-
νον πρὸς τὴν Γραφὴν καὶ τὴν Παράδοξιν. Ἐνεῦθεν
καὶ ἐνωθέντων τῶν τριῶν Ὅρων εἰς ἓνα ὑπὸ τὸν τί-
τλον «τὸ Σύνβολον τῆς Ἐκκλησίας» ὡμολογήθη ἐν
αὐτῷ (α'). Συμφωνία περὶ τοῦ ἐνὸς Συμβόλου τῆς Νι-
καίας. — Κων/πολεως ἀπαγορευθεῖσης τῆς προβολῆς
ἄλλου Συμβόλου καὶ πάσης προσθήκης ἢ ἀφαιρέσεως
ἀπ' αὐτοῦ (β'). ἀνεγνώρισθης τὸ δικαίωμα τῆς χρήσεως
ἐν τῇ Δύσει τοῦ καλουμένου Ἀποστολικοῦ Συμβόλου
καὶ γ') ἐπετρέπη ἐν ταῖς ἀκολουθείαις τῆς Ἐκκλη-
σίας ἢ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν πιστῶν ἢ χρῆσις καὶ
ἄλλων γραπτῶν μνημείων ὑπὸ τὸν ὁρον, ὅπως τὸ πε-
ριεχόμενον αὐτῶν μὴ ἀποκλίνη ἀπὸ τῆς ὀρθοδόξου
πίστεως.

4. «Ἡ περὶ τοῦ ἁγ. Πνεύματος διδασκαλία». — Ὁ
ἰσχυρισμὸς τῶν Ἀγγλικανῶν ἐν τῷ Σ' τῶν ὄρων, ὅτι
ἡ ὑφιστάμενη διαφορὰ μετὰ τὴν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως
ἐν τῷ ζητήματι τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγ. Πνεύματος
ἐκ τοῦ Πατρὸς ἢ ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, κεῖται
ἀπλῶς περὶ τὴν λέξιν καὶ ὅτι ἀμφότεραι αἱ ἐκφράσεις
εἶνε ἐξίσου νόμιμοι καὶ ἐκφράζουσι τὴν αὐτὴν πίστιν,
δὲν ἐγένετο ἀποδεκτὸς ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων. Σήμερον
εἶνε ἱστορικῶς μαρτυρημένον εἰς τίνος Δυτικοῦ
Πατρὸς τὴν θεολογίαν ἀφελεσθαι ἢ παρεκκλίνουσα ἀπὸ
τοῦ ἐκ τῆς Γραφῆς ἀναγράφεντός ἐν τῷ Συμβόλῳ
καὶ κοινῇ γενομένου δεκτοῦ τύπου φράσις «ἐκ τοῦ
Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ», τίνες οἱ λόγοι, οἵτινες προῦκά-
λεσαν αὐτὴν, πῶς τὸ πρῶτον παράνομως προσέθηκε
εἰς τὸ Σύνβολον τὸ Filioque καὶ πῶς μάλιστα τὸν 11ον
αἰῶνα καὶ ὑπὸ τῆς Ρώμης εἰσαχθὲν εἰς τὸ Σύνβολον
ἐπεκράτησεν ἔριστικῶς ἐν τῇ Δύσει. Καὶ μόνη δὲ ἡ
ἐπιφύλαξις, ἣν ποιοῦνται καὶ νῦν τινὲς τῶν Ἀγγλικα-
νῶν, ὅπως μὴ τυχὸν ἀφαιρουμένης τῆς προσθήκης
ἀπὸ τοῦ Συμβόλου διακυβευθῇ καὶ ἡ δι' αὐτῆς ὑπο-
δηλούμενη ἀλήθεια, ἀρκεῖ, ἀνευ περαιτέρω ἀναλύσεως,
να ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ διαφορὰ δὲν ἔγκειται εἰς τὴν λέξιν
μόνον, οὐδ' ὅτι τὸ Filioque ἐσήμαινε ἀρχικῶς ὅτι
καὶ τὸ «δι' Υἱοῦ». Ἡ ἀναγνώρισις ὁμοῦς ὑπὸ τῶν Ἀγ-
γλικανῶν ἀφ' ἐνὸς ὅτι ἡ προσθήκη εἰς τὸ Σύνβολον
ὑπῆρξε παράνομος καὶ ὅτι ἐν κοινᾷς Ἀνατολικῶν καὶ
Δυτικῶν Συνόδοις τὸ Σύνβολον δέον ν' ἀπαγγέλληται
ἀνευ τῆς προσθήκης καὶ ἡ διαθεβαίωσις αὐτῶν ἀφ'
ἐτέρου, ὅτι πᾶς τύπος ἢ ἐκφράσις ὑποδηλοῦσα τὴν
ὑπαρξιν δύο ἀρχῶν ἢ αἰτιῶν ἐν τῇ Τριάδι, τυγχάνει
ἀπορριπτέα, ἐμείωσάν πως τὴν ἀντιρρῆσιν τῶν ὀρθο-

δόξων. Διὰ τοῦτο καὶ πολλὴν οὕτοι ἐδείξαν προθυμίαν,
ὅπως ἀποδεχθῶσι τὴν φράσιν τοῦ ἱ. Δαμασκηνοῦ
«δι' Υἱοῦ», ὡς δηλοῦσαν οὐχὶ τὴν ἐκ τοῦ Υἱοῦ ὑπαρ-
ξιν τοῦ ἁγ. Πνεύματος, ἀλλὰ τὴν δι' αὐτοῦ φανέρωσιν
καὶ μετάδοσιν αὐτοῦ εἰς τὴν κτίσιν, ὡς ἐπραξάν πρὸ
αὐτῶν καὶ οἱ ὀρθόδοξοι Ἀντιπρόσωποι ἐν τῷ ἐν Βόννῃ
συνεδρίῳ (1875). Ἀλλ' ὑπὸ τῶν Ἀγγλικανῶν ἐτί-
θετο ἐν τῷ ἡ'. Ὅρων καὶ τὸ ζήτημα τῆς διατηρή-
σεως τῆς προσθήκης ἐν τῷ Συμβόλῳ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ
Δύσει Ἐκκλησιῶν, αἰτινες παρέλαβον τοῦτο μετ'
αὐτῆς, διότι ἡ ἀφαίρεσις αὐτῆς θὰ ἠδύνατο νὰ σκαν-
δαλίσῃ τὸν λαόν. Ἀπαντῶντες οἱ ὀρθόδοξοι, ἐτόνισαν
τὸν κίνδυνον τῆς παρεννοήσεως, ἣν δύναιται νὰ συνε-
παγάγῃ ἡ διατήρησις τοῦ Filioque ἐν τῷ Συμβόλῳ
καὶ τὴν δυσχερῆ θέσιν τῶν ὀρθοδόξων ἐναντι τῶν
Ὀυνιτῶν ἐν τινι τῶν ὀρθοδόξων χωρῶν, ἂν γένηται
ἀνεκτὴ ἡ προσθήκη καὶ ἐδήλωσαν ἐν τέλει ὅτι ἡ πα-
ραχώρησις τῆς κατὰ τόπους διατηρήσεως αὐτῆς ὑπερ-
βαίνει τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ὀρθοδ. ἀντιπροσωπείας.
Ἐν τέλει ἀμφότερα τὰ μέρη, μὴ ἐπιθυμοῦντα νὰ ἐπα-
ναλάθωσι τὴν συζήτησιν τοῦ ὅλου ζητήματος, ἀφοῦ
αὕτη ἐξηγητήθη ἐν Βόννῃ, συμφωνήσαμεν, ὅπως ἀ-
ποδεχθῶμεν πᾶς κοινῇ ἐκεῖ γενομένης δεκτᾶς προτά-
σεις ὡς πρὸς τὴν περὶ Πνεύματος διδασκαλίαν, ἀπερι-
ρίψαμεν πᾶσαν πρότασιν ἢ τύπον ἐκφράσεως ὑπονο-
οῦντα τὴν ὑπαρξιν δύο ἀρχῶν ἢ αἰτιῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ
Τριάδι καὶ ἐθεωρήσαμεν ἀποδεκτὴν τὴν διδασκαλίαν
τοῦ ἱ. Δαμασκηνοῦ, ὅτι τὸ ἁγ. Πνεῦμα ἐκπορεύεται
«ἐκ τοῦ Πατρὸς διὰ τοῦ Υἱοῦ» συνενώσαντες τοὺς
Ὅρους Σ' καὶ ἡ' εἰς ἓνα καὶ μόνον «τὴν περὶ τοῦ
ἁγ. Πνεύματος διδασκαλίαν».

5. «Ποικιλία ἐθνῶν καὶ νομίμων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ». —
Ἐκ τῆς παραθέσεως ὑπὸ τοῦ θ'. τῶν προταθέντων
Ὅρων ἐκ παραλλήλου τῶν χωρίων τοῦ Αὐγουστίνου
καὶ τοῦ Φωτίου περὶ ἐθνῶν γίνεται ἀμέσως κατά-
δηλον, ὅτι ὁ πρῶτος κατέλεγε ἐν αὐτοῖς καὶ τοιαῦτα
ἔθιμα, ἅτινα κέκτηνται τὸ κύρος τοῦ Κυρίου καὶ τῶν
Γραφῶν, ἐνῷ ὁ δεύτερος περιώριζε ταῦτα εἰς τὰ κα-
θαρῶς ἐκκλησιαστικά. Δεδομένου ὅτι τὰ πρῶτα ὡς
ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἀποστολικὴν
παράδοξιν καὶ ὡς τοιαῦτα ἀποτελοῦσι μέρος τῆς
θεῆας ἀποκαλύψεως, οἱ ὀρθόδοξοι ἔκριναν, ὅτι περὶ ἐ-
κεινῶν δὲν δύναται νὰ γείνη λόγος ἐνταῦθα. Ἀφοῦ δὲ
πρὸς τὴν ἀντίληψιν ταύτην συνεφώνησαν οἱ Ἀγγλι-
κανοί, ὡς βάσις τῆς νέας τοῦ Ὄρου διατυπώσεως ἐ-
τέθη τὸ χωρίον τοῦ ἱ. Φωτίου. Κατ' αὐτὸ ἀπολύτως
ὑποχρεωτικὰ διὰ τὴν ὅλην Ἐκκλησίαν εἶναι ἐκεῖνα
μόνον τὰ ἔθιμα καὶ νόμιμα, ἕσα ἐρεῖδονται ἐπὶ γενικῆς
ἢ καθολικῆς συμφωνίας, ἐνῷ παραμένει ἐλευθέρᾳ ἐκά-
στη Ἐκκλησία νὰ ἀποδεχθῇ ἢ μὴ τὰ τοπικῶν ἔθιμα
κατακτῆρα ἔθιμα. Ὅ,τι ὁμοῦς ἰσχύει περὶ τῶν Ἐκ-
κλησιῶν, ὡς συνόλου, δὲν ἰσχύει καὶ περὶ τῶν μελῶν
αὐτῶν ἐκείστων, ἅτινα ὀφείλουσι νὰ τηρῶσι τὰ ἔθιμα
καὶ τὰ νόμιμα τῆς Ἐκκλησίας, εἰς ἣν ἀνήκουσιν. Οἱ
ὀρθόδοξοι μάλιστα ἀπεδέχθησαν ὅτι διαφοραὶ ἐν ἐθί-
μοις ὑφιστάμεναι μετὰ τὴν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως καὶ
οὐσαί ἀνεκταὶ πρὸ τοῦ Σχίσματος μετὰ τῶν αὐτῶν δὲν
δύνανται ἢ νὰ ἐξακολουθῶσιν οὐσαί ἀνεκταὶ καὶ σή-
μερον. Προσέθηκαν ὡσαύτως, ὅτι οἱ ἰσχυόντες ἐν τῇ

Δύσει τυπικοί Κανόνες κέντηνται κύρος, ἐφ' ὅσον οὗτοι οὐδὲν περιέχουσι. τὸ ἀντικείμενον εἶτε εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν εἶτε εἰς τοὺς Κανόνας τῶν Οἰκουμένων Συνόδων.

(Συνεχίζεται)

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΣ

Οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἀσχολοῦνται μὲ τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου, ὑπόκεινται εἰς ἓνα κίνδυνον πολὺ ἰσχυρόν· νὰ λησμονήσουν τελείως τὴν ἀνάγκην τῆς πνευματικῆς τῶν τροφοδοσίας καί, ἀφιέμενοι τελείως εἰς τὰς μερίμνας τῆς χριστιανικῆς δράσεως, νὰ παραμελήσωσι τὴν ἀπαραίτητον περισυλλογὴν καὶ ἀνασύνταξιν τῶν πνευματικῶν τῶν δυνάμεων, διὰ τῆς ὁποίας θὰ καθίσταντο ἰκανώτεροι ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Εὐαγγελίου. Μετ' τὰς λαμπρὰς ἐπιτυχίας, τὰς ὁποίας οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου εἶχον ἐπιτελέσει κατὰ τὴν πρώτην ἀποστολικὴν τῶν ἐργασίαν, παρηγγέλησαν ὑπὸ τοῦ θείου Διδασκάλου ν' ἀπέλθωσιν ἵνα ἀναπαυθῶσιν, ἐν ᾧ ἀκόμη ἐξηκολούθουν νὰ διηγοῦνται πρὸς Αὐτὸν τὰ κατὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν ὑπ' αὐτῶν ἔργον. Αὐτὸς δὲ ὁ Χοιστὸς διενυκτέρευε πολλάκις «ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ» καὶ εἶχε περιόδους, μεγαλειτέρας ἢ μικροτέρας διαρκείας, καθ' ἃς ἐπεδίδεδετο ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν μονήρη μετὰ τοῦ Οὐρανοῦ Πατρὸς ἐπικοινωνίαν. Συμφώνως πρὸς τὸ παράδειγμα τοῦτο ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἔχει ὡς κέντρον τοῦ ἔργου Αὐτῆς τὴν πνευματικὴν λατρείαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπανειλημμένως καλεῖ καὶ λειτουργοῦς καὶ πιστοὺς, ἵνα ἐνισχυθῶσιν ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας διὰ τῆς δυνάμεως ἐκείνης, τὴν ὁποίαν παρέχει μόνος ὁ Θεὸς ἐν τῇ μετ' Αὐτοῦ ἐπικοινωνίᾳ. Ἡ προσευχὴ δὲ ἢ ἀτομικὴ καὶ ἢ μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς πνευματικῆς αὐτοσυγκεντρώσεως αἱ ἱεραὶ στιγμαὶ ἀποτελοῦν τμήμα ἀναπόσπαστον καὶ τὴν βασιχωτέραν, δυνάμεθα νὰ ἐπώμεν, ἐκδηλώσωσιν μᾶς γενήσιος χριστιανικῆς ζωῆς.

Ἐπάρχουσιν ἐν τούτοις ἐνίοτε πολλοὶ εὐσεβεῖς, οἱ ὅποιοι, εἶτε ἕνεκα τῆς ἰδιαίτης τῶν ψυχικῆς ἰδιοσυγκρασίας—οὕτως εἰπεῖν—εἶτε ἕνεκα τοῦ τρόπου, ὅστις ἐβοήθησεν αὐτοὺς εἰς τὸ νὰ ἔλθωσι πλησιέστερον πρὸς τὸν Χριστόν, εἶτε ἕνεκα ἄλλων τινῶν ἰδιαιτέρων συνθηκῶν τῆς ἐσωτερικῆς τῶν ζωῆς, ἀποπνευματώνουν τόσον πολὺ τὴν θρησκευτικότητά των, ὥστε, τελείως χωρίζοντες τὴν προᾶξιν ἀπὸ τῆς θεωρίας, φθάνουν οὐχὶ σπανίως μέχρι τοῦ σημείου νὰ θεωροῦν ὡς ἀμάχημα κατὰ τῆς πνευματικότητός των τὸν οἰονδήποτε περισπασμὸν ἐν τῷ χριστιανικῷ ἔργῳ. Προφανῶς λησμονεῖται εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἔδωκε πρῶτος τὸ ὑπόδειγμα τῆς θρησκευτικῆς δραστηριότητος, ἢ ὁποία ὀφείλει νὰ εἶναι ὁ ἀναγκαῖος καρπὸς τῶν πνευματικῶν ἐξάρσεων καὶ τῆς ἐνδομύχου εὐφροσύνης, τὴν ὁποίαν γεννᾷ ἡ θεωρία τοῦ Θεοῦ. Ἐκ τοῦ σφάλματος δὲ τούτου ἀχρηστεύονται πολλάκις δυνάμεις πνευματικαὶ ἰκανώταται πρὸς δράσιν καὶ βαθμηδὸν

καθίστανται ἀνίκανοι διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ ἱεροῦ «ἀμπελώνας», τοῦ Κυρίου, καὶ ὄχι μόνον αὐτοὶ οὐδὲν θετικὸν προσφέρουσιν εἰς τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ἄλλους ἐνίοτε παρεμποδίζουν ἀπὸ δραστικώτερας τινος καὶ θετικώτερας ἐνεργητικότητος, τῆς ὁποίας ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην, ἰδίᾳ κατὰ τὴν σημερινὴν ἐποχὴν.

Οἱ ἀληθινοὶ πιστοὶ ἔχουν ἀνάγκην νὰ φυλαχθοῦν ἀπὸ τῶν τοιούτων ἐπικινδύνων ἀκροτήτων καὶ νὰ μὴ λησμονοῦν τὰ παρδείγματα τῶν μεγάλων ἐκείνων ἐκκλησιαστικῶν μορφῶν, ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐνεψυχοῦτο ἐκάστοτε ἡ Ἐκκλησία, ὅπως ἀμυνθῆ κατὰ τῶν ἐχθρῶν Της, ἢ ὅπως θετικώτερον ἐπιβάλῃ ἐν τῷ κόσμῳ τὸ θέλημα τοῦ θείου Αὐτῆς Ἰδρυτοῦ. Παρ' ὅλην τὴν ἀγάπην τῶν πρὸς τὴν πνευματικὴν ἀσκήσιν καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐπὶ μακρὰ ἔτη διαβίωσίν των, ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος καὶ οἱ ἄλλοι τῆς Ἐκκλησίας λαμπρότατοι φωστῆρες οὐδόλως ἐδίστασαν—ὄτε τὸ καθῆκον πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀπήτησε τοῦτο—νὰ δώσωσιν ἑαυτοὺς εἰς ὀλοκλήρον ἐκείνην τὴν πολυμέριμον δραστηριότητα, ἢ τις χαρακτηρίζει τὸν «χρυσὸν αἰῶνα» τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸς δὲ τῶν ἐρημιτῶν τῆς Αἰγύπτου ὁ ἀρχηγός, ὁ Μέγας Ἀντώνιος, δὲν ἐθεώρησεν ἀνάξιον ἑαυτοῦ οὔτε ξένον πρὸς τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ, τὸ νὰ ἀφίση τὴν ἔρημον διὰ νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν πολυθόρυβον Ἀλεξάνδρειαν εἰς ἐνίσχυσιν, τῶν κινδυνευόντων ὀρθοδόξων.

Ἄλλο εἶναι τὸ ζήτημα, προκειμένου περὶ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες ἀποδεικνύοντα ἐκ τῶν πραγμάτων ἀσθενεῖς, τῷ ὄντι, εἰς τὸ νὰ βαστάσωσι τὸ βῆρος τῶν τοιούτων ἀγῶνων, μετὰ τὰς εἰλικρινεῖς τῶν πρὸς τοῦτο προσπαθείας. Δι' αὐτοὺς ἐνδείκνυται πρῶτον νὰ μὴ ἐξακολουθήσουν ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἔργου ν' ἀπασχολῶνται εἰς αὐτὸ καὶ ἀναμφιβόλως ἀποτελεῖ μίαν μεγίστην θυσίαν τὸ νὰ στερήσῃ τις ἑαυτὸν ἐπιθυμητῆς τινος καὶ προσφιλοῦς προσπαθείας, χάριν αὐτῆς ταύτης τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου, ὑποχωρῶν πρὸ τῶν ἰκανωτέρων ἢ καὶ δίδων τόπον τῇ ὀργῇ καὶ διδασκῶν διὰ τοῦ παραδειγματός του. Ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης θὰ λάμπῃ πάντοτε εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς χριστιανικῆς δραστηριότητος τὸ παράδειγμα Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ, ἀποχωροῦντος εἰς τὸ ἡσυχαστήριόν του, ἵνα δώσῃ τὴν ἀφορμὴν εἰς τοὺς συνεπισκόπους νὰ ὁμονοήσουν.

Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου μέχρι τοῦ ν' ἀρνηθῆ τις—χωρὶς μάλιστα ν' ἀποπειραθῆ—νὰ προσφέρῃ αἰτουμένην ὑπηρεσίαν, ἐκεῖ ὅπου εἶναι προφανῆς ἢ ἔλλειψις «ἐργατῶν» ὑπάρχει πολὺ μεγάλη ἀπόστασις· ἢ τοιαύτη δὲ ἀρνησις θὰ ἀπετέλει διὰ κρισίμους μάλιστα, ὡς ἡ παρούσα, στιγμὰς προδοσίαν ἀληθινήν. Νεοχειροτόνητός τις ἐπίσκοπος τῆς διακομῆνης ῥωσικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν ἐπίσημον στιγμὴν τῆς ἐνθρονίσεώς του εἶπε πρὸ τινος τὰ ἑξῆς βαρυσήμαντα: «Παρήλθε πλέον ἢ ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ταπεινότης ἐπέβαλε νὰ διατάξῃ τις ν' ἀνέλθῃ τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον, διότι παρήλθον καὶ τὰ κοσμικὰ προνόμια, τὰ ὁποία ἦσαν μετ' αὐτοῦ συνδεδεμένα. Μία τοιαύτη ἀρνησις σήμερον θὰ προήρχετο

ὡς ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ μαρτυρίου, τὸ ὅποιον εἶναι συνδεδεμένον μετὰ τῆς ἀρχιερατικῆς ἰδεΐας, καὶ ἀκριβῶς σήμερον, ὁπότε χρειάζομεθα πολλοὺς ἐτοιμοὺς διὰ τὸ μαρτύριον, δὲν δικαιῶται κανεὶς ν' ἀρηθῆ τὸν προσφερόμενον **ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ**

Εἶναι ἀνάγκη νὰ εξετάσῃ πολὺ ἑαυτὸν ὁ χριστιανὸς ἐκεῖνος, ὅστις φοβεῖται τὴν δραστηριότητα, μήπως διὰ τοῦ φόβου τούτου ἀποκρούει καὶ τοὺς ἐξ αὐτῆς κινδύνους. Καὶ χρειάζεται πολὺ μεγάλη ἐπιφιλανθρωπικότης, προκειμένου νὰ δώσῃ τις προσοχὴν εἰς τοὺς ἐδωτερικῶς ἐκείνους διαταγμούς, οἱ ὅποιοι ἀποτρέπουν ἀπὸ τοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου, ὅπως ἀκριβῶς χρειάζεται μεγίστη σκέψις, διὰ νὰ μὴ ἐπιληφθῆ ἀμύητος καὶ παντελῶς ἀπαράσκευος καὶ ἀοπλος ἔργου, τὸ ὅποιον ἀπαιτεῖ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνως δυνατὴν ἐτοιμασίαν καὶ προσοχὴν. Ἀλλὰ, εἴαν τις αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἀπαράσκευον, δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἐτοιμασθῆ καὶ, εἴαν φοβῆται τὸν κινδύνον τῶν μεριμνῶν, δὲν νῆκει παρὰ νὰ προσέξῃ. Οὐτε ἡ συναίσθησις τῆς ἐλλείψεως προπαρασκευῆς οὔτε οἱ φόβοι μελολυτικῶν πνευματικῶν κινδύνων ἀποτελοῦσι σήμερον λόγους ἐπαρκεῖς διὰ νὰ σταυρώσωμεν τὰς χεῖρας, καὶ ἢν σιγῆμην αἱ δυνάμεις τοῦ σκότους ἐργάζονται δραστηρίως καὶ ὁ ἀντίδικος περιέερχεται τὴν ἡμέλιον «ὡς λέων ὠροῦμενος ζητῶν τίνα καταπίη». Ἄς μὴ λησμονώμεν ἄλλωστε ὅτι νῦν ὁ Οὐρανοβάμων Ἀπόστολος ἰδὲν θὰ ἐδίσταζεν ὅπως ὁ ἴδιος ἐγραφε πρὸς τὸ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ Χριστοῦ, εἴαν ἐγνωρίζεν ὅτι τούτο θὰ ἦτο πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀδελφῶν του, καὶ ὅτι οὐδέποτε ὁ Χριστὸς θὰ ἀφίση «ὄρφανους» ἐκείνους ἄσους μετὰ ταπεινώσεως ἀναγνωρίζοντες τὰς ἀδυναμίας των καὶ τὰς δυσκολίας ἐπίσης τὰς ἐκ τῶν περιστάσεων, δὲν διατάζουσι, ἐν τούτοις, νὰ εἰπωσι πρὸς αὐτὰς ἔν πιστεῖ: «ἐ π ἰ τ ῶ ρ ἡ μ α τ ῖ σ ο υ κ α λ ῶ σ α μ ἔ ρ ῶ λ ῆ ς τ ῶ ν». **Ε**

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Κυνσιῶν ἱεράρχου.

Ὁ ἐπί τριακοσιετίαν ποιμάντας τὴν ἐπαρχίαν Μεσσαθίας καὶ ὑπερορθοκονιούτης Ἐναγχοῦ εἰς τὸν κρητικὸν μεταστάς βίον ἀειμνήσιος μητροπολίτης Μεσσηνίας Μελετίδος, μικρὸν πρὸ τῆς τελευτῆς τὸν αἰσθανόμενος τὸ τέλος ἐγγίζον, ἔγιω νὰ ἀπερρηθῆ πρὸς τὸ ποιμνίον του δι' ὑστάτου λόγου μεστοῦ ποιμαντορικῶν ὑποθηκῶν καὶ χριστιανικοῦ καθ' ἕλον φρονήματος. Ἀποχαιρετῶν τὸν κλήρον καὶ τὸν λαὸν τῆς ἐπαρχίας τὸν «πρὶν ἢ ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν ἄλλην ζωὴν» καὶ «ἀπὸ τῆς ἐπιθανατίου κλίτης» του, πρῶτον μὲν ἐξήτησε καὶ παρέσχε συγγνώμην, εἶτα δὲ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ὑπ' αὐτὸν κλήρον καὶ τὸν ποιμνίον αὐτοῦ ἠνυχάριστῃ μὲν διὰ τὴν ἢ παρῆνευσεν αὐτῶν συνεργασίαν καὶ συνδρομήν, παρῆνευσεν δὲ τοὺς μὲν ἱερεῖς νὰ ποιμαίνωσι μετ' ἀγάπης τὰς ψυχὰς τῶν χριστιανῶν τῶν παρέχοντες ἑαυτοὺς ὑπό-

δειγμα εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς, τοὺς δὲ πιστοὺς νὰ μὴ ἀπομακρύνωνται τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, νὰ μὴ βλασφημῶσι, νὰ ἦνε φιλαλήθεις, νὰ ἀγαπῶσι ἀλλήλους σεβόμενοι τὰ ἀλλήλους ἀνήκοντα, νὰ ἐργάζονται, νὰ συγχωρῶσι τοὺς ἐχθρούς, νὰ τηρῶσι τὴν συζυγικὴν ἀγνότητα, νὰ ἐκτρέφωσι τὰ τέκνα των ἐν παιδείᾳ καὶ νοσησίᾳ Κυρίου· οἱ ἐργάται νὰ ἐργάζονται εὐκρινῶς ἐν ἀρμοσίᾳ πρὸς τοὺς ἐργοδότας, οἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ ἐν γένει διανοούμενοι νὰ παρέχωσι ἑαυτοὺς ἐπόδειγμα εὐσεβείας, οἱ πλοῖσι καὶ ἐμποροῦντες νὰ φιλανθρωπεύονται καὶ ἡ νεολαία νὰ ἀγαπᾷ τὰ διδάγματα τῆς θρησκείας. «Τέλος—ἐπιλέγει ὁ ἐτοιμοθάνατος ἱεράρχης—ἐργασθῆτε οἱ πάντες πρὸς ἐπικράτησιν τῶν ἡθικῶν τοῦ Ἐναγγελίου ἀρχῶν, ἵνα οἱ πάντες ἔχητε καλὴν καὶ εὐπρόσδεκτον ἀπολογίαν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου καὶ ἀξιωθῆτε τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν». Ἡ συγκινητικὴ αὕτη ποιμαντορικὴ διαθήκη ἀνεγνώσθη ἐπ' ἐκκλησίας ἐν τοῖς ναοῖς τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας καὶ ἐδημοσιεύθη κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς τοῦ ἀειμνήστου Μελετίου κατὰ ρητὴν αὐτοῦ ἐντολήν.

Οἱ ἥρωες τῆς πίστεως.

Ἐν τῷ γνωστῷ ἀντιθρησκευτικῷ περιοδικῷ τῆς Μόσχας «Ὁ Ἄθεος» δημοσιεύται ἡ ἀκόλουθος ἐπιστολή, φέρουσα τὰς ὑπογραφὰς τριῶν τέκνων ἱερέως καὶ ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν πατέρα των: «Μολογότη εἶσαι ὁ φυσικὸς πατήρ μας, κατὰ τὰς πεποιθήσεις καὶ τὰς πράξεις σου εἶσαι ἐχθρὸς μας, διότι ἐξακολουθεῖς, κατὰ τὸ 16ον ἔτος τῆς σοβιετικῆς ἐξουσίας, νὰ δηλητηριάζῃς τοὺς ἐγκεφάλους τῶν ἐργατῶν μετὰ τὸ θρησκευτικὸν ὄπιον. Ἡμεῖς, τὰ τέως τέκνα σου, σοῦ τὸ λέγομεν ἀκόμη μίαν φορὰν: παῦσε νὰ ἦσαι ἱερεὺς καὶ ἔτσι νὰ ἀποδείξῃς εἰς τὸν λαὸν ὅτι, ἀφοῦ ἐπὶ 56 ἔτη ὑπῆρξες ὁ ἐχθρὸς τῶν ἐργατῶν, τώρα πού ἐγήρασες θέλεις νὰ ἀσπασθῆς ἐνα νέον ἐπάγγελμα. Ἐὰν ἐπὶ πέντε ἔτη γίνῃς τίμιος ἐργάτης, θὰ ἀποκατασταθῇς εἰς τὰ πολιτικά σου δικαιώματα καὶ θὰ ἀποπλύνῃς τὸν ῥύπον πού μᾶς ἀτιμάζει. Ἢδη ἀπὸ τοῦ 1923—1930 ἔχομεν διακώπει πᾶσαν σχέσιν μαζὺ σου· ἔως τώρα δὲν ὠμλήμεν δημοσίᾳ σήμερον ὅμως τὸ διακηρύττομεν φανερὰ ὅτι κανεὶς δεσμός ποτε δὲν μᾶς ἤνωσε, καὶ εἰς τὸ μέλλον δὲν θὰ μᾶς ἐνώσῃ με τοὺς ἐχθρούς. Ἀκολουθοῦμεν πολὺ διαφόρους δρόμους.

Τὰ κάτωθι ὑπογεγραμμένα τέκνα σου: Δεωνίδας, Νεονίλα καὶ Ἀντωνίνα Βινογράδσκη» («Ὁ Ἄθεος» 7 Δεκ. 1932, ἀρθ. 56).

Πῶς νὰ μὴ ἀναγνωρίζονται ὡς ἀληθεῖς ἥρωες τῆς πίστεως οἱ ὑπὸ τριακῆς τραγικῆς συνθήκας ἀ-

πομψύοντες πιστοὶ εἰς τὴν κλήσιν των ἱερεῖς τῆς ροβιευτικῆς Ρωσίας!

Λυπηραὶ διενέξεις.

Οἱ ἐν Ἀμερικῇ ρώσοι ἐπίσκοποι Ἀπολλινάριος (Καναδά), Τύχων (Ἀγ. Φραγκίσκον), Ἰωάσαφ (Μονρεάλ) καὶ Θεοδοσίος (Νιτερόιτ) οἱ ἀταγνωρίζοντες τὴν δὴθὲν κανονικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐν Κάρλοβιτς ὀμίλου τῶν ρώσων ἀρχιερέων, ἀπέλυσαν μακρὰν ἐγκύκλιον δι' ἧς καταφέρονται κατὰ τοῦ ἐπιτοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἐδρισκομένου, ἀποσχιθέντος ὅμως ἀπὸ τοῦ ἐπὶ οὗ ὁ λόγος ὀμίλου, ρώσον μητροπολίτου Πλάτωνος. Αἱ λεπτομέρειαι τῆς διενέξεως εἶνε λίαν θλιβεραὶ καὶ ἀνάξια ἀναγραφῆς, ὡς μειοῦσαι τὴν ἀρχιερατικὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν διαφερομένων.

*
Ὁ γνωστὸς σεβάσμιος ἄγγλος Athelstan Riley, περιγράφων εἰς ἀνταποκρίσεις πρὸς τοὺς «Ἐκκλησ. Καιροῦς» τοῦ Λονδίνου τὴν εἰς τοὺς Ἁγίους τόπους ἐφετεινὴν ἱερὰν ἀποδημίαν μεγάλης ὁμάδος ἄγγλων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ἀναφέρει μεταξὺ ἄλλων ἐνδιαφερόντων καὶ ὅτι τὸ εὐσεβὲς καραβάνιον ἐπεσκέφθη πρῶτον τὴν Ναζαρέτ, τὸ ἅγιον ἔδαφος τῆς Ἐνσαρκώσεως, κατόπιν δὲ διήλθεν διὰ τῆς Κανᾶ, ἐνθα δύο ναοί, ὀρθόδοξος καὶ λατινικός, ὑφύονται εἰς ἀνάμνησιν τοῦ πρώτου θαύματος τοῦ Κυρίου. Καὶ προσθέτει: «Πόσον ἡ χριστιανικὴ θρησκεία στενωπὴ εἶνε συνδεδεμένη μετὰ τὸν καρπὸν τῆς ἀμπέλου! Ὁ Κύριος ἡμῶν, ὁ «οἰνοπότης», ἔκαμεν ἐναρξίν τοῦ δημοσίου σταδίου του διὰ μεταβολῆς τοῦ ὕδατος εἰς οἶνον, κατέκλεισε δὲ αὐτὸν καταστήσας τὸν οἶνον τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ὄρατὸν στοιχεῖον τοῦ τιμίου του αἵματος». Περαιτῶν τὴν περιγραφὴν τῶν παρὰ τοῖς ὀρθοδόξοις δεξιώσεων τῆς ὁμάδος τῶν ἄγγλων προσκνητῶν γράφει: «Οὕτω ἐπερατώθη ἡ σειρὰ τῶν δεξιώσεων καὶ τῆς εὐγενοῦς φιλοξενίας, τῶν ὁποίων ὑπερπληρώθημεν ἀπ' ἧς στιγμῆς ἐθέσαμεν τὸν πόδα ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν τῆς ὀρθοδόξου χριστιανωσύνης. «Ἴδὲ πῶς οἱ χριστιανοὶ οὕτω ἀγαπῶσιν ἀλλήλους!» Ποῖος θὰ ἐσκέπτετο ὅτι εἰμεθα μέλη δύο ἐκκλησιῶν μετὰ τὸσον διάφορον ἱστορίαν, χωρισμένοι ἀπ' ἀλλήλων—καίτοι οὐχὶ ἐξ ἡμετέρας ὑπαιτιότητος—ἐπὶ τὸσον πολλοὺς αἰῶνας, καὶ σήμερον μὴ πραγματικῶς ἠνωμένοι; Εἴμεθα ὅμως ὑποχρεωμένοι νὰ οἰκοδομήσωμεν διὰ τῶν ἐπισκόπων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τὴν οἰκοδομὴν τῆς οργανικῆς ἐνότητος, τῆς ὁποίας τὸ θεμέλιον πρέπει νὰ ἦνε ἡ ἀγάπη. αἱ δὲ ἀνταποκρίσεις αὗται ἔδειξαν ἤδη τὴν συμβολὴν τὴν ὁποίαν εἰς τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο εἰσφέρουν οἱ ἀνατολικοὶ ἀδελφοί μας». Καὶ αἱ ἀνταποκρίσεις αὗται κατακλείονται διὰ τῆς ἐξῆς συγκλητικῆς παραγράφου: «Ὅταν ὁ εὐγενέστερος τῶν σταυροφόρων ἅγ. Λουδοβίκος ἀπέθνησκεν ἐν Τύνιδι, ὁ βιογράφος του Joinville διηγείται ὅτι αἴφνης ἀνηγέρθη ἀποτόμως ἐπὶ τῆς κλίνης του κραυγῶν «Ἱερουσαλήμ! Ἐμπρός, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ!» Καὶ ἀμέσως πεσὼν παρέδωκε τὸ πνεῦμα. «Τοιοῦτοτρόπως—λέγει ὁ βιογράφος—μετέβη εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, τὴν ἄνω». Εἰς τὴν γλυκεῖαν αὐτὴν καὶ εὐλογημένην χώραν, τὸν παράδεισον αὐτὸν τῆς χαρᾶς, ὅπου ἡ ἐνδοξος καὶ κεχαριτωμένη Μήτηρ καὶ ὄλον τὸ νέφος τῶν μαρτύρων, εἶθε νὰ μᾶς ὀδη-

γήσῃ ὁ ἀγαπητὸς μας Κύριος, ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ Ὁποίου ἐβαδίσαμεν. Ἀμήν».

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὴν ἐσπέραν τῆς παρελθούσης Πέμπτης, ἐπὶ τῇ εορτῇ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ἐτελέσθη ἐπὶ τοῦ βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ καθιερωθεῖσα ἱερὰ τελετὴ εἰς μνήμην τοῦ ἐν Ἀθήναις κηρύγματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ἀπὸ τῆς θῆς ἤδη ἐσπεριγῆς ὥρας ἄπειρα πλήθη εἶχον καταλάβει τοὺς πέριξ τοῦ βράχου χώρους μέχρι τῶν Προπυλαίων τῆς Ἀκροπόλεως, ἐπ' αὐτοῦ δὲ τοῦ βράχου καὶ πρὸ αὐτοῦ εἶχον καταλάβει θέσιν ὁ ἱερός Κλήρος καὶ ὁ πολυπληθὴς χορὸς τῶν ἱεροψαλτῶν. Ἐκτὸς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, τῶν ἐξαπτερεύγων καὶ τῶν λαβάρων, μεγάλη εἰκὼν τοῦ Ἀπ. Παύλου, παριστῶσα αὐτὸν ὄρθιον κηρύσσοντα πρὸ τῆς Ἀκροπόλεως, προσέδιδεν ὄψιν λίαν συγκινητικὴν εἰς τὸ ὅλον θέαμα. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀφίκετο μετὰ Συνοδικῶν περὶ ὥραν 8 3/4, ἐνδυθεὶς δὲ τὸν μανδύαν εἰς τὴν εἴσοδον ἀνήλθεν εἰς τὸν βράχον, προηγούμενος τοῦ χοροῦ τῶν ἱεροψαλτῶν, ἐν ψαλμοδίαις. Ἡ ἱερὰ Ἀκολουθία διεξήχθη ἐν βαθυτάτῃ κατανύξει τοῦ παρισταμένου πλήθους, μεταξὺ τοῦ ὁποίου ἦσαν καὶ πολλοὶ ξένοι, ἀποθαυμάζοντες τὴν ἀπερίγραπτον μεγαλοπρέπειαν τῆς ἱερᾶς τελετῆς. Ἐν τέλει ὀμίλησεν ὁ κ. Π. Τρεμπέλας ἐξάφρας τὴν σημασίαν τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἀπ. Παύλου, αἱ δὲ ὀγκῶδεις μᾶζαι τοῦ πλήθους διελύθησαν ἐν ἀπολύτῳ τάξει καὶ ἤσυχῳ.

— Περὶ τὴν 11 κ. μ. τῆς χθὲς ἐν τῇ Ριζαρείῳ Ἐκκλησιατικῇ Σχολῇ ἐγένετο ἡ τελετὴ τῆς ἐπιδόσεως τῶν ἀπολυτηρίων εἰς τοὺς ἐφέτος ἀποφοιτῶντας πέντε τελειοφοίτους. Τῆς τελετῆς προέστη ὁ Μακάρ. Ἀρχιεπίσκοπος, παρῆσαν δὲ κατ' αὐτὴν ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Θ. Τουρκοβασίλης, οἱ σύμβουλοι τῆς σχολῆς, οἱ καθηγηταὶ αὐτῆς καὶ ἐπίλεκτον ἀκροατήριον. Ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς Πανοσιολογ. Ἀρχιμ. κ. Εὐάγγελος Ἀντωνιάδης ἐξέθρηκε τὰ κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος πεπραγμένα, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐξέφρασε τὴν ἐπ' αὐτοῖς εὐαρέσκειαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰς ἐλπίδας περὶ σκοπιμότητος καὶ ἐποφελεστέρως διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ρυθμίσεως τῶν τῆς Σχολῆς, ὁ κ. ὑπουργὸς ὑπεσχέθη ἀμέριστον τὴν ὑποστήριξιν τῆς κυβερνήσεως πρὸς εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ὁ δὲ ἐκ τῶν συμβούλων κ. Σάβρος εὐχαριστήσας ἐκ μέρους τοῦ Δ. Συμβουλίου τὰς ἐκκλησ. καὶ τὰς πολιτικὰς ἀρχὰς διὰ τὴν πρὸς τὴν Σχολὴν προσοχὴν τῶν ἀπηύθυνεν ὑποθήκας καὶ παραινέσεις πρὸς τοὺς ἀπολυομένους. Ἐκ τῶν τελευταίων ἠρίστευσεν ὁ καὶ εἰς πάσας τὰς τάξεις ἀριστεύσας Φίλιππος Καραμάνος, τυχὼν καὶ τοῦ Πρασακακείου βραβείου ἀποφάσει τοῦ καθηγητικοῦ συλλόγου τῆς Σχολῆς.

— Τοποτηρητῆς τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Μεσσηνίας, ὡς ἀνηγγεῖλαμεν ἤδη, διορίσθη ὁ ἱεροκέρυξ Πολύκαρπος Ἀνδρώνης. Ἡ πλήρωσις τῆς χηρευσάσης μητροπόλεως ἀνεβλήθη.

— Κατὰ τὴν ἐν Καλάμαις παραμονὴν τοῦ Μακάρ. Ἀρχιεπισκόπου, μετὰ τὴν κηδεῖαν τοῦ αἰοιδίμου μητροπολίτου Μεσσηνίας ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον αὐταῦ διάφοροι ὄργα-

νώσεις του εμπορικού και επαγγελματικού κόσμου ως και άλλοι επίλεκτοι πολίται, υποβαλόντες την παράκλησιν ἵνα ὡς διάδοχος τοῦ ἐκλιπόντος ἱεραρχοῦ τοποθετηθῇ ὁ σεβ. Θεσσαλιώτιδος Ἱεζεκιήλ. Καὶ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατέφθασαν σχετικὰ τηλεγραφήματα. Τούτου ὅμως γνωσθέντος ἐν Καρδίτῃ κατέφθασαν ἐν τούτῳ γραφεῖος τῆς Συνόδου ἀπεράριθμα τηλεγραφήματα ἵνα μὴ ἀπομακρυνθῇ ἐκεῖθεν ὁ σεβ. Ἱεζεκιήλ. Κατόπιν τούτων ὁ σεβ. Θεσσαλιώτιδος Ἱεζεκιήλ ἐδήλωσεν ἐπὶ Συνόδου οὐκ ἠθέληε δεχθῆ μεταθεῖσιν ἐκ τῆς λαχούσης αὐτῷ ἐπαρχίας ἀποφασισομένην τυχόν ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου.

— Τὴν προπαρ. Κυριακὴν ἐτελέσθη ἐν Χαλανδρίῳ ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου ἐν ᾧ ἐδίδαξεν ὁ ἱερολ. ἱεροδιάκονος Χρυσόστομος Δασκαλάκης, σεμνὴ ἐφορτῆ, ἥς προσέτη ὁ σεβ. μητροπολίτης τέως Παράμυθιας κ. Ἀθηναγόρας, ὅστις καὶ εἶπε τὰ πρόποντα πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας γονεῖς καὶ παρῆνεσε δεόντως τοῦ μικροῦς μαθητᾶς.

— Τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τῶν Ἰωαννίνων ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως ἐγένετο τελετὴ ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τῶν κατηχητικῶν σχολείων θηλέων, διευθυνομένων ὑπὸ τοῦ πτυχιούχου τῆς Θεολογίας Χ. Καλύβα. Πλήθος πολὺ κόσμου κατακλύσαν τὸν ναὸν παρηκολούθησε μετὰ πλείστου ἐνδιαφέροντος τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος τῆς τελετῆς, πάντες δ' ἀπῆλθον ἐνθουσιασμένοι ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς λειτουργίας τοῦ σχολείου.

— Ἐν τῇ Μητροπόλει Τριφυλίας καὶ Σταγῶν τῇ προπαρ. τοῦ σεβ. μητροπολίτου κ. Πολυκάρπου συνέστη ἀπὸ τοῦ 1930 φιλοπαιχρον Ταμεῖον, ὅπερ παρέχει βοηθήματα εἰς πτωχοὺς καὶ ἀποστατευμένους οἰκογενεῖας ἢ άτομα, ἀκύφωνα κτλ κρατούμενους διὰ χρῆσιν, χορηγεῖ συσίτιον εἰς τοὺς φυλακισμένους κ.λ.π. Ἐκτός τοῦ Ταμείου τούτου λειτουργεῖ ἐν τῇ αὐτῇ μητροπόλει καὶ τὸ φιλανθρωπικὸν ἴδρυμα «ἡ ἀγία Βαρβάρα», ὅπερ ἔχον παρεμφερῆ πρὸς τὸν ἀνώτερον σκοπὸν διὰ τελεῖται ὑπὸ τῆν ἐπίτιμον προεδρείαν τοῦ σεβ. μητροπολίτου. Ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον ἐπίσης προεδρείαν τοῦ σεβ. μητροπολίτου λειτουργεῖ καὶ ἕτερον ἴδρυμα, «ὁ ἐλεήμων Σαραρεῖτης», ἡθικοθεραπευτικὸς ἐπιδικῶν σκοποῦ καὶ ἐδικῶν ἐσοῶν συντελοῦν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ κηρυγματος τοῦ ὁ. λόγου, ἰδίᾳ μεταξὺ τῶν νέων ὑπαλλήλων, πολλοὺς κῶν ὁποίων ἀπέσπασεν ἀπὸ διαφόρους ἐπικινδύνους προπαγάνδας. Ὑπάρχει καὶ κληροδοτήματα κατελιφθέν ὑπὸ τοῦ παιδίου Δωροθέου Σχολαρίου, μητροπολίτου πρώην Λαοσησῆς, ὅπερ ἀποβλέπει εἰς τὴν ἰδρυσιν καὶ συτήρησιν Νοσοκομείου. Χάρις δὲ εἰς τὸ ζῆλον καὶ τὴν ἐργατικότητα τῶν δυνάμεων νὰ βοηθήσωσιν ἤρξατο καὶ ἐν τῇ μητροπόλει ταύτῃ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ τῶν κατηχητικῶν σχολείων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΙΝΟΠΟΛΕΩΣ

Δι' ἐγκυκλίου πρὸς τὸ ποιμνιον αὐτοῦ ὁ σεβ. μητροπολίτης Αὐστραλίας καὶ πάσης Ὠκεανίας κ. Τιμόθεος κατέστησε γνωστον ὅτι ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κόπλεως, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς μεγάλας καὶ ἀνυπερβλήτους δυσχερεῖς συνθήκας ὑφ' ἃς διαβιούσιν οἱ ἐν Αὐστραλίᾳ ὀρθόδοξοι χριστιανοί, προσέβη εἰς τὴν κατ' οἰκονομίαν καὶ ἐπιεικῆσαν ἐκδοσὴν ἀποφάσεως, ὅπως ἡ Α. Σ. ὁ μητροπο-

λίτης Αὐστραλίας προβῇ εἰς τὴν ἀνευ διατυπώσεων ἀναγνώρισιν τῶν μυστηρίων βαπτίσματος καὶ γάμου, τῶν τελεσθέντων ἐν Αὐστραλίᾳ ὑπὸ τοῦ τότε μὲν ὑπὸ καθαιρέσιν τελούντος, γυν δὲ ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας συγχωρηθέντος ἀρχιμ. Ἀθηναγόρα Βαράκλα. Τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀνακηρύξεως τῶν μυστηρίων τούτων ὡς κανονικῶν καὶ ἐγκύρων ὁ σεβ. κ. Τιμόθεος ἐξήγγειλε πρὸς τὸ ποιμνιον αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν ἀμέσως τελεσθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἱερουργίαν, ἀκουσθεῖσαν ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων μετὰ μεγάλης ἀνακουφίσεως, λόγῳ τῆς σπουδαίας ἀνωμαλίας, ἥτις εἶχε προσέλθει εἰς τὸ ἐν Σίδνεϋ ὀρθόδοξον πλήρωμα ἐκ τῶν ἀντικανονικῶν ἐκείνων πράξεων τοῦ καθηρημένου ἀρχιμανδριτοῦ. Ἡ ἀποκατάστασις τῆς ὁμοιοῦσας καὶ τῆς γαλήνης ἐν τῇ ἐν Αὐστραλίᾳ ὀρθοδόξῳ διασπορᾷ ἐπῆλθεν ἤδη ἀφ' ἱκανοῦ ὀριστικῆς χάρις εἰς τὰς ἀντύτους καὶ δεξιὰς προσηπαθείας τοῦ σεβ. κ. Τιμόθεου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἐκ τοῦ «Πανταίου» πληροφοροῦμεθα ὅτι ἐλειτούργησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Ἠλιουπόλει, Σούμπερ καὶ Σουεῖς τέσσαρα κατηχητικὰ σχολεῖα εἰς ἃ ἐφοίτησαν περὶ τὰ 1100 παιδιά, ἐξ ὧν τὰ 500 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ἡ λειτουργία αὐτῶν κατέδειξεν καὶ ἐν τῷ αἰγυπτιακῷ ἐλληνισμῷ ὑπάρχουσαν τὴν αὐτὴν δίψαν θερησκευτικῆς μορφώσεως ὅποια καὶ ἐν Ἑλλάδι.

— Κατὰ τὴν ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τελετῇ τοῦ ἐν Ἠλιουπόλει ἱεροδιδασκαλείου ἀπελύθησαν ἐφέτος 11 ἱεροδιδασκαλοὶ λαβόντες ἐκ χειρὸς τοῦ Πατριάρχου τὰ πτυχία των.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ὁ τοποτηρητεύαν τῆς ἐν Ρωσίᾳ πατριαρχικῆς Ἐκκλησίας σεβ. μητροπολίτης Σέργιος ἀπηύθυνεν ἀπὸ 23 Μαρτίου ἐν ἔτους πρὸς τὸν Μάκαρ, Πατριάρχην τῆς Σαρβικῆς Ἐκκλησίας Βιγράβαν μακρὸν ἐγγραφὸν περὶ τῆς ἐν τούτῳ ὁρίσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σαρβίας λειτουργοῦσας γνωστῆς ομάδος ῥωσῶν ἀρχιερέων ὑπὸ τοῦ σεβ. μητροπολίτην τέως Κιέβου κ. Αντωνίου. Περὶ τῶν ἀρχιερέων τούτων λέγει ὁ μητροπολίτης Σέργιος οὕτως, ἐν ὧν ἐγκατέλειπον τὰς ἐν Ρωσίᾳ ἐπαρχίας των, ἐν τούτοις στερρῶς ἐχόνται τῶν ἱεραρχικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων ἀξιοῦντες νὰ κυβερνήσιν ὁλοκλήρῳ τὸν ὑπερῶριον ῥωσικὸν κλήρον, καταχωρῶναι δὲ τῆς φιλοξενίας τῆς Σαρβικῆς Ἐκκλησίας, συγκεκρίθησαν ἐν Κάρλοβιτς ἴδιον ἐκκλησι κέντρον καθαρᾶς πολιτικῆς χροιάς, μεγίστην βλάβην προξενούν τῇ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ. Κατήχησαν μάλιστα νὰ σκεφθῶσιν περὶ ἀνακηρύξεως ἴδιου πατριάρχου, ὑπετάγον δὲ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ ἐπαρχίας μηδέποτε ἀνηκούσας εἰς τὴν ρωσικὴν μετάναστασιν. Ἡ τοιαύτη τῶν διαγωγὴ δὲν ἤργησε νὰ ἐπιφέρῃ, ὡς ἦν ἐπόμενον, σῆγμα ὡς δῆλον ἐκ τῆς στάσεως τοῦ μητροπ. Εὐλογίου. Ἐξ ἄλλου τὸ ἐπισκοπικὸν τῆς συγκροτήματα ἀναμειχθέν εἰς τὴν πολιτικὴν, ἐμφανῶς ἐχθρικήν στάσιν ἔλαβε κατὰ τῆς σοβιετικῆς κυβερνήσεως καὶ διὰ κηρυγμάτων καὶ ἄλλων μέσων ἐκίνησε τὸ ὀρθόδοξον ῥωσικὸν κοινόν κατὰ τοῦ Πατριαρχείου. Τούτων ἕνεκα πάντων οἱ ῥωσοὶ ὑπερῶριοι ἐνεφάνησαν εἰς τὴν Εὐρώπῃν ἐλάχιστά διδακτικὸν θέαμα, «δὲν δύναται δὲ ἡ νόσος ἡμῶν αὕτη νὰ ἦνε ἀδιάφορος διὰ τὰς λοιπὰς ἀδελφὰς ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, ἀφ' ὅσον τὸσον ἀπροκαλύπτως ἢ ἐν Κάρλοβιτς παρασυναγωγῇ καταπατεῖ τοὺς ἱεροῦς κανόνας». Διὰ τοῦτο ὁ μητροπ. Σέργιος ἀποφασιζει ἐπιπαῖξ νὰ προσκαλέσῃ τοὺς ἀρχιερεῖς τούτους εἰς τὴν τακτοποιήσιν τῆς θέσεως των ἀπέναντι τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, νὰ παύσωσι προπαγανδίζοντες πολιτικὴν ἰδέαν, ἐπιτιθέμενοι κατὰ τῶν σοβιετ καὶ ἀμικροῦντες τὸ γόητρον τοῦ ῥωσ. πατριαρχείου, διατύπων δὲ ὠρισμένας προτάσεις πρὸς ἃς ἀξιοὶ συμμόρφωσιν, ἀπαλειψῆσιν ἐν ἐναντίᾳ περὶ πτώσει, τὸ πατριαρχεῖον θὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς πάντας τοὺς

έν λόγω άρχιερείς πᾶσαν ἱεροπραξίαν μέχρις οὗτου συγκροτηθῆ δικαστήριον πρὸς λήψιν ὀριστικῶν περὶ αὐτῶν ἀποφάσεων. Ἐν τέλει παρακαλεῖ τὸν Μακαρ. πατριάρχην Σεβρίας νὰ θελήσῃ νὰ μεσολαβήσῃ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ὀρφάνων ἀρχιερέων πρὸς τὸν εὐκταῖον διακανονισμόν τοῦ ζητήματος.

— Πρὸς ἀντιπερισπασμόν κατὰ τῆς ἀθέου ἐν Ρωσίᾳ ὄργανώσεως τῆς γνωστῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «Κομσομόλ», ὡργανώθη σύνδεσμος τῆς χριστιανικῆς νεολαίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Χριστομόλ».

ΕΒΡΑΙΟΙ

Ἐξ ἀνταποκρίσεως ἐξ Ἱερουσολύμων πρὸς τοὺς «Ἐκκλησι. Καιροῦς» τοῦ Λονδίνου πληροφορούμεθα ὅτι παρὰ τὴν Γάζαν δημιουργεῖται μία ἀγροτικὴ ἀποικία ἀποτελουμένη ἐκ 40 πρὸς τὸ παρὸν ἐκχριστιανισθέντων Ἑβραίων τῆ πρωτοβουλία τοῦ σερ Λεὼν Λέβιζων, προέδρου τοῦ Διεθνoῦς Συνδέσμου τῶν ἐξ Ἑβραίων χριστιανῶν. Ἡ ἐγκατάστασις τῶν παροίκων τούτων ἐν Παλαιστίνῃ πρὸς δημιουργίαν ἀγροτικῶν ἀγροικῶν καὶ καλλιέργειαν τῶν ἐσπεριδοειδῶν κρίνεται ἐνδιαφέρουσα καὶ ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ὅτι οἱ ἐνλόγω μετανάσται ἐμφανίζονται ὡς συνεργάται τῶν ἐν Παλαιστίνῃ Ἑβραίων ὡς πρὸς τὴν δημιουργίαν ἐθνικῆς ἐν αὐτῇ ἐστίαις, τῆς ὑπ' αὐτῶν ἀποδοχῆς τῆς χριστιανικῆς θρησκείας μηδὲν ἀφανίζουσης τὴν ἐπιδιωξίν τῶν νομίμων αὐτῶν ἐθνικῶν ἀξιώσεων. Ὁ ἐν λόγω Διεθνῆς Σύνδεσμος τῶν ἐξ Ἑβραίων χριστιανῶν ἀποτελεῖται ἐξ 80.000 ἀτόμων ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀπὸ τὸν κόσμον 200.000 ὁμοδόξων των, κηρυσσόντων ἐαυτοὺς ὡς «Ἑβραίους τὴν φυλὴν, χριστιανούς δὲ κατὰ χάριν».

NEA BIBLIA

[Ἡ «Ἐκκλησία» ἐν τῇ τμήματι τούτῳ ἀναφέρει πᾶσαν νέαν ἔκδοσιν, ἥς ἀντίτυπον ἀποστέλλεται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν].

Κ. Δουβουνιώτου, Ἀναστασίου Γορδίου: Ἀπαρίθμησις ἀπασῶν τῶν ἐν τῇ πόλει τῆς Ζακύνθου ἐκκλησιῶν μετ' ἐπιγραμμάτων διστιχῶν λαμβικῶν ἐν ἔτει 1689. Ἀντίτυπον ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (συνεδρία τῆς 9 Φεβρ. 1933). Ἡ ἀπαρίθμησις αὕτη περιέχει ἐν χειρογράφῳ τοῦ ἱ. αἰ. δωρηθέντι ὑπὸ τοῦ σερβ. μητροπολίτου Θεσσαλιῶτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Ἰεζεκιὴλ εἰς τὸ Σπουδαστήριον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, οὗ ὁ κ. Δουβουνιώτης ἀνεκοίνωσε τὸ περιεχόμενον εἰς τὴν Ἀκαδημίαν.

Θεοδώρον Δ. Μοσχονά Μικρὸν προσευχητῆριον χριστιανοπαίδων. Ἀλεξάνδρεια, Πατρ. Τυπογραφεῖον 1933.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Ρεθύμνης.

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 5439 ἀπαιτούμενα προσόντα διὰ νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ ἐν τῇ πόλει Ρεθύμνης ἱ. ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου ὅπως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς τριῶν (3) μηνῶν ἀπὸ σήμερον τὰ ὑπὸ τοῦ άρθρου 83 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὀριζόμενα ἔγγραφα προκειμένου νὰ γίνῃ ἀνακήρυξις ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν δι' ἐκλογῆς τῆς ἀνωτέρω χρησεύσεως θέσεως. Ἐν Ρεθύμνῃ τῇ 22 Ἰουνίου 1933. † Ὁ Ρεθύμνης Τιμόθεος.

Ἱ. Μητρόπολις Ἀργολίδος.

Προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἐκ τῶν προσοντούχων, ἵν' ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, διὰ τὴν κενὴν θέσιν ἐφημερίου τοῦ ἐν Αἰόλουκα ἐνοριακοῦ ἱ. ναοῦ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας (πληθυσμῶ καταυτέρου τῶν τριῶν χιλιάδων κατοίκων), ὅπως μέχρι τῆς 15 Ἰουλίου 1933 ὑποβάλλωσι τὰ κατὰ τὸ 83 ἀρ. τοῦ κωδικ. 5439 Ἰνοριακοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ τῶν προσόντων των. Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 9 Ἰουνίου 1933. † Ὁ Ἀργολίδος Ἱερόθεος.

Ἱ. Μητρόπολις Κυθωνίας καὶ Ἀποκορώνου.

Προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ἐκ τοῦ νόμου προσόντα, ὅπως ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Γραφεῖον αὐτῆς τὰ κατὰ τὸ ἀρθρον 83 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5439 ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα τὰ ἐμφαινόμενα τὰ προσόντα των, προκειμένου νὰ γίνῃ ἀνακήρυξις ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν δι' ἐκλογῆς τῶν χρησευσῶν ἐφημεριακῶν θέσεων 1) Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Χανίων, 2) Κατωχωρίου Κομπούλου, 3) Δρακῶνας, 4) Στερνῶν, 5) Μουζουρά—Χωρδακίου, 6) Γκαλαγκάδου—Ἀρωνίου—Πιυθῆρι, 7) Κουνουπιδιανῶν—Καμπάνι—Χωροφακίων, 8) Ντερὲ Ἀγουστου—Παπαδιανῶν—Νέων Ρευμάτων 9) Νεροχωρίου—Παῖδοχωρίου—Μελιδονίου, 10) Φιλίππου—Μάζης—Χάμπαθα Φονέ, 11) Νέου Χωρίου Ἀποκορώνου. Ἐν Χανίοις τῇ 10 Ἰουνίου 1933. † Ὁ Κυθωνίας καὶ Ἀποκορώνου Ἀγαθάγγελος.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ τοπικὸν συμβούλιον ΟΔΕΠ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Σιατίστης καὶ Σιατίστης διακηρύττει ὅτι, ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποίησεως ἐνεργηθησομένην δι' ἐνοσφραγιστῶν προσφορῶν 1) ὁ ὑπ' ἀριθ. δελτ. καταγραφῆς 23 ὕδρομυλος Μετοχίου Σιατίστης εἰς θέσιν Ποτάμι, 2) ἡ ὑπ' ἀριθ. δελτ. καταγραφῆς 26 ὕδροτριβή, 3) τὸ ὑπ. ἀριθ. δελτ. καταγραφῆς 27 Μαντάνι τοῦ αὐτοῦ Μετοχίου, 4) ὁ ὑπ' ἀριθ. δελτ. καταγραφῆς 25 ἀγρός ξηρικός εἰς θέσιν Φτέρη ἐκτάσεως 3 στρεμμάτων, 5) ὁ ὑπ' ἀριθ. δελτ. καταγραφῆς 40 ἀγρός ξηρικός εἰς θέσιν «Κακόλακκος» ἐκτάσεως 3 στρεμμάτων, 6) ὁ ὑπ' ἀριθ. δελτ. καταγραφῆς 22 ἀγρός ξηρικός εἰς θέσιν Μπαρτιάσσα ἐκτάσεως 2 στρεμμάτων τῆς ἱ. μονῆς Μικροκάστρου, 7) ὁ ὑπ' ἀριθ. δελτ. καταγραφῆς 1 ὕδρομυλος Μετ. Βυθοῦ εἰς θέσιν Ζάλτση—Αύγεινου, 8) ὁ ὑπ' ἀριθ. δελτ. καταγραφῆς 3 ἀγρός ξηρικός εἰς θέσιν Παναγία—Αὐγερίνου μετοχίου Βυθοῦ ἐκτάσεως 3 στρεμμάτων, 9) ὁ ὑπ' ἀριθ. δελτ. καταγραφῆς 16 ἀγρός ξηρικός μετ. Βυθοῦ εἰς θέσιν Μύλος ἐκτάσεως 2 στρεμμάτων, 10) ὁ ὑπ' ἀριθ. δελτιοῦ καταγραφῆς 17 ἀγρός ξηρικός εἰς θέσιν Καλογρίτσα—Βυθοῦ μετ. Βυθοῦ ἐκτάσεως 10 στρεμμάτων, 11) ὁ ὑπ' ἀριθ. δελτ. καταγραφῆς 13 ἀγρός ξηρικός εἰς θέσιν Κορμηλιές—Αὐγεινου μετ. Βυθοῦ ἐκτάσεως 8 στρεμμάτων καὶ 12) ὁ ὑπ' ἀριθ. δελτ. καταγραφῆς 6 λιθόκτιστος ὕδρομυλος τοῦ Μετοχίου Ζώνης μετὰ περιοχῆς κήπου κλπ. δύο (2) περιποῦ στρεμμάτων εἰς θέσιν Παληομονάστηρο βάσει τῶν ὄρων καὶ συγγραφῆς ὑποχρεώσεων τῶν ὑπ' ἀριθ. 28, 29, 30 καὶ 31 ἀρχικῶν διακηρύξεων τοῦ τοπικοῦ συμβουλίου ΟΔΕΠ τῆς ἱ. μητροπόλεως Σιατίστης καὶ Σιατίστης. Ἡ δημοπρασία αὐτῶν ἐνεργηθήσεται ἐν Σιατίστῃ καὶ εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν τὴν εἰκοστὴν τρίτην (23) Ἰουλίου 1933 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὄραν 10—12 π.μ. ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς. Τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, τῶν τευχῶν σχεδιαγραμμάτων καὶ λοιπῶν ὄρων δύναται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς ἱ. μητροπόλεως Σιατ. Σιατίστης καὶ εἰς τὸν ἐν Κοζάνῃ ὑπ/μα τῆς ἐθνικῆς τροπέζης. Ἐν Σιατίστῃ τῇ 14ῃ Ἰουνίου 1933. Ὁ πρόεδρος τοῦ τοπικοῦ συμβουλίου ΟΔΕΠ Σιατίστης † ὁ Σιατ. Σιατίστης Διόδωρος.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ † ΖΙΧΝΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Πρόεδρος † ΕΔΕΣΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ Ταμίς † ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΙΕΖΕΚΙΗΛ Γραμματεὺς	ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ. Ἐσωτερικὸν δρχ. 60. Ἐξωτερ. φρ. 60 Ἀμερικανῆς δολ. 3. Ναῶν καὶ Ναῶν ἐπαρχιακῶν Πρωτευουσῶν δρχ. 100 Ναῶν χωρίων δρχ. 60 Ἱερέων Ἐσωτερικῶν δρχ. 30 Φοιτητῶν καὶ ἱεροσπουδαστῶν δρχ. 30 Τὰ χρηματικὰ ἐμβόλια διαβιβάζονται. Ταμίαν «Ἐκκλησίας» Σιατ. Μητροπ. Ἐδρασης κ. Κωνσταντίνου, Γραφεῖα Ἱ. Συνόδου.
---	--

Τύποις «Φοίνικος» ὁδὸς Σταδίου 44, Ἀθῆναι